

Riigimetsa Majandamise Keskus

Tere 21.10.2024 kiri nr 3-1.1/2024/6953
Meie (kuupäev digiallkirjas) nr 14-5.1/930-36

**Vastus Eesti-Läti neljanda elektriühenduse
riigi eriplaneeringu avalikustamisel esitatud
ettepanekule**

Täname Teid Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu (edaspidi REP) lähteseisukohtadele ja mõjude hindamise programmile (edaspidi LS ja programm) esitatud ettepaneku eest ning vastame ettepanekutele alljärgnevalt.

1. Tegite ettepaneku, et üldprintsipiis tuleks trassikoridori valikul eelistada võimalikult palju olemasolevaid trasse, et rajatav taristuobjekt mõjutaks võimalikult vähe metsamaa pindala vähenemist ja seeläbi ka elurikkust. Selgitame, et oleme teie ettepanekuga juba arvestanud. Alljärgnevat viidatud tegevusi ning kriteeriume rakendame edasises planeerimise ja mõjude hindamise protsessis.

LS ja programmi ptk-is 3 "Asukoha eelvaliku metoodika" on sõnastatud, et planeeringualal asuvad olemasolevad 35 kV ja 110 kV trassikoridorid. Kuna neid koridore on võimalik kasutada ka 330 kV õhuliini kavandamiseks, käsitletakse ühe võimaliku alternatiivina ka olemasolevate trassikoridoride laiendamist koos võimalike õgvenduste või möödaviikudega. Olemasoleva trassikoridori laiendamisel peetakse silmas, et üldjuhul laiendatakse kaitsevöönd olemasoleva õhuliini keskteljest võrdselt mõlemale poole, v.a juhtudel, kus võrdne laiendamine ei osutu võimalikuks, kuna laiem kaitsevöönd kattuks trassikoridoride visandamiseks ette nähtud aluskriteeriumidega (vt ptk 3.1). Seega on lisaks uutele visandatavatele trassikoridorile käesolevas planeeringus käsitletavaks alternatiiviks ka olemasolevate 35 kV ja 110 kV õhuliinide koridorid koos vajalike õgvenduste või möödaviikudega.

LS ja programmi ptk-is 3.2. on kirjeldatud trassikoridoride alternatiivide, sh olemasolevate koridoride möödaviikude, visandamise põhimõtteid. Lisaks erinevatele tehnilistele nõuetele, näiteks trassikoridor peab olema võimalikult lühike või sirge, on visandamise põhimõttena sätestatud ka, et trassikoridor paikneb võimalusel olemasoleva trassi koridoris, sellele võimalikult lähedal. Seda põhjusel, et eelduslikult on olemasolevasse liinikoridori uut liini lihtsam ja odavam paigaldada, sellel on ka väiksemad mõjud looduskeskonnale (olemasolev liin on looduses juba olemas, liinikoridor on juba raadatud) ning maaomanikele ja kogukondadele (kaitsevööndi ulatus olemas).

LS ja programmi lisa 1 on trassikoridoride alternatiivide võrdluskriteeriumide tabel. Selles tabelis on toodud kriteeriumid, mille alusel erinevaid visandatud trassikoridoride alternatiive edasises protsessis võrdlema asutakse, et võrdluse tulemusel valida elektriühenduse

kavandamiseks sobivaim trassikoridor. Majanduslike kriteeriumide alajaotuses on muuhulgas kriteeriumina sõnastatud - metsamajanduslik maakasutus, mille kohaselt on eelistatud trassikoridor, millel on väiksem maakasutus metsamaaga.

LS ja programmi lisa 1 on trassikoridoride alternatiivide võrdluskriteeriumide tabel. Selles tabelis on toodud kriteeriumid, mille alusel erinevaid visandatud trassikoridoride alternatiive edasises protsessis võrdlema asutakse, et võrdluse tulemusel valida elektriühenduse kavandamiseks sobivaim trassikoridor. Looduskeskkonna kriteeriumide alajaotuses on sõnastatud kriteerium - mõju taimestikule ja vääriselupaikadele, mille kohaselt on eelistatud trassikoridori alternatiiv, mis avaldab kõige vähem mõju taimestikule ja vääriselupaikadele. Selle kriteeriumi hindamisel hinnatakse muuhulgas taimestikule ja vääriselupaikadele avalduvaid otseseid (nt raadamine, väärtusliku taimkatte kadu) ja kaudseid (nt taimeliikide populatsioonide isoleerimine, servaepekt raadatava trassikoridori naabruses jms) mõjusid.

2. Tegite ettepaneku eemalda LS-st lause „Juhul, kui riigimaale jäävate vääriselupaikade raadamine on siiski möödapääsmatu, on vajalik koostöös Keskkonnaametiga leida hävivatele või tugevalt mõjutatud vääriselupaikadele asendus-alasid, mida saaks võtta asendusala kaitse alla.“ Selgitame, et LS ja programmi ptk 3.1. kohaselt on vääriselupaigad määratletud kui tõenäoliselt ebasobivad alad, kuhu trassikoridori visandamine ei ole eelistatud. Vääriselupaikade jäämine liinikoridori tähendaks vääriselupaikade raadamist ehk olulist negatiivset mõju. Mõjud võivad avalduda ka juhul, kui vääriselupaiku jääb raadatava liinikoridori piirile, kuna muutub nende valgus- ja tuulerežiim ning mikrokliima ja elustikule avaldub nn servaepekt. Eeltoodust lähtuvalt arvestatakse trasside visandamisel ka vääriselupaikade asukohtadega ning nende raadamist püütakse vältida olulise negatiivse mõju välistamiseks. Sellega seondult on planeeringu kohaselt esimeseks eelistuseks ka teie ettepanekus sisalduv soov mitte võtta täiendavaid alasid riigimetsades vääriselupaikadena kaitse alla. Kui aga trassikoridoride visandamisel, nende võrdlemisel ja kaasnevate mõjude hindamisel ilmneb, et mõne vääriselupaiga vältimine ei ole täielikult või osaliselt võimalik, tuleb raadatavale vääriselupaigale leida asendusala. See on levinud praktika vääriselupaikade kao hüvitamisel ning sellist lähenemist on toetanud ka Keskkonnaamet. Seega teie ettepanekuga ei saa arvestada. Hoiame Teid planeeringu koostamisega kursis ja vastavalt vajadusel korraldame koostöö kohtumisi ka RMK-ga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heddy Klasen

ruumilise planeerimise osakonna juhataja

Marju Kaivapalu

58510632 marju.kaivapalu@agri.ee